

No 76.

Kalendarzyk tygodniowy:

Wt. Sw. Ryszarda B.
Sr. Sw. Izidora B. W.
Czw. Sw. Wincentego.
Piąt. Sw. Epifaniasza B.
Sob. Sw. Dyonizego B. W.
Niedz. Sw. Marii Kleof.

Wschód słońca godz. 5 m. 33.
Zachód słońca godz. 6 m. 35
Dług dnia godz. 13 m. 02

CENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:

Rocznie rb. 8 k.—
Półrocznie „ 4 „—
Kwartalnie „ 2 „—
Miesięczn. „ — 67
Odsoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop.—
Półrocznie „ 5 „—
Kwartalnie „ 2 „ 50
Miesięcznie „ — 85

Redakcyja

w ŁÓDZI.

ul. Przejazd M 8.

☎ telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Wtorek dnia 3 kwietnia 1906 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza M 23; w Pabianicach u p. Teodora Minko;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, za wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 4 — 5-ej po południu.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-ej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Male ogłoszenia po 1 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 15 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Teatr Polski „Victoria”

1478 pod artystycznym kierownictwem p. M. GAWALEWICZA.

WTOREK. Benefis Rozalii Bartoszewskiej i Janusza Orlińskiego,

„LENA”

dramat w 6 odsłonach Wacława Karcewskiego, odznaczony na konkursie imienia Bogusławskiego.

Dr. Ludwik Gorski

powrócił z Dalekiego Wschodu i będzie ordynował w Ciechocinku w letnim-sezonie. 462-1

Ruch polityczny w Chinach.

—?—

Ogniskami ruchów politycznych w Chinach od czasu głośnego powstania Tajpingów w latach 1858—1860 są niezmiennie prowincje południowe: Huansi, Huadan, Chubej, Chunan. Tam nigdy nie ustaje antidynastyczna propaganda rewolucyjna i stamtąd rozszerzają się po całych Chinach tajne stowarzyszenia polityczne.

Do czasów wojny chińsko-japońskiej działalność tajnych towarzystw politycznych ograniczała się ściśle na dwóch głównych zadaniach. Jedne ze stowarzyszeń tajnych dążyły do obalenia panującej obecnie w Chinach zniechęconej dynastji mandżurskiej i wprowadzenia na tron dynastji duńskiej; inne zaś prowadziły zaciętą walkę z misjonarzami i europejczykami, a właściwie z cudzoziemcami wogóle.

Stąd cała działalność tajnych stowarzyszeń politycznych w Chinach wyrażała się w spiskach i powstaniach przeciw dynastji, albo też w napadach i mordowaniu misjonarzy, w burzeniu świątyni chrześcijańskich i masowych zabójstwach chrześcijan.

Po wojnie chińsko-japońskiej działalność tajnych stowarzyszeń politycznych zaczęła nietylko rozszerzać się znacznie, ale uległa przytem radykalnej zmianie.

Do starych stowarzyszeń politycznych zaczęły przenikać nowe siły i żywioły polityczne, wyhodowane i wykształcone w Japonii.

Siły te stanowiła chińska uczość się młodzież, którą sam rząd wysyłał do Japonii po wykształcenie wyższe, skąd młodzież ta powracała z ideami rewolucyjnymi w szerokich rozmiarach, polegającymi już nietylko na obaleniu dynastji mandżurskiej, ale i radykalnej zmianie całego państwowego ustroju zakrzepłych w starych formach Chin.

Pod wpływem wykształcenia japońskiego zaczęły powstawać w Chinach nietylko tajne stowarzyszenia polityczne, lecz poczęto także zakładać gazety rewolucyjne, wzywające otwarcie do obalenia dynastji i walki z nią wszelkimi środkami, nie wyłączając zamachu na życie bogdyshana.

Do takich należy gazeta rewolucyjna «Su-

bao», wydawana w Szanghaju przy pomocy dostarczanych przez Anglię i Japonię, wzywająca w licznych artykułach do zamachu na życie cesarzowej wdowy.

Rząd chiński usilnie zabiegał o to, aby pochwycić redakcyę i współpracowników gazety «Su-bao», aby oddać ich pod sąd za podburzanie do zamachu na życie cesarza, co według praw chińskich, karaniem bywa śmiercią przez pokrawianie przestępcy na dziesięć tysięcy kawalków. Kara ta po chińsku zowie się «liczi-liczi» i stosowaną bywa za ojczobójstwo, mężobójstwo i zamach na życie monarchy. Obecnie rząd chiński zniósł ten rodzaj kary śmierci.

Wpływ japońskiego ustroju politycznego na uczość się młodzież chińską, tudzież wpływ europejczyków na wykształcone klasy chińczyków niewątpliwie jest doniosły i posłużył wielce do rozszerzenia ruchu rewolucyjnego w Chinach, ale głównymi czynnikami tego ruchu nie są bynajmniej japończycy, lecz polityka mocarstw europejskich w Chinach.

Polityka, wciąż gniołąc chińczyków i obrażając ich poczucie godności narodowej, wywołała ruch patryotyczny pośród całego narodu chińskiego.

Ruch ten zupełnie samodzielny i niezależny od japończyków, przesiąknięty jest miłością ojczyzny i nienawiścią do gnębicieli w osobach dynastji mandżurskiej i mocarstw europejskich.

Ostatnie wypadki, zabór przez mocarstwa ziemi chińskiej, obrażające lekceważenie praw narodu chińskiego, wywołały wybuch niezadowolenia w całym kraju z przeniwierzego przestępnego rządu, oddającego Chiny na łup chciwości mocarstw europejskich.

Wytworzyło to powstanie bokserów w roku 1900 przeciw europejczykom i chrześcijanom, wypadki te nie nauczyły przecieź niczego ani rząd chiński, ani mocarstwa europejskie.

Ruch rewolucyjny, a raczej patryotyczny, wciąż wzrastał. Stowarzyszenia rewolucyjne pokryły gęstą siecią nietylko Chiny południowe, ale i północne.

Otoczyły już one Tiensin i Pekin, przedostały się do wojsk chińskich, zorganizowanych na sposób europejski.

Stowarzyszenia te mają na widoku dwa cele: obalenie dynastji mandżurskiej i zamienienie jej na chińską, oraz usunięcie wszechwładztwa mocarstw europejskich.

„Chiny powinny być tylko dla chińczyków“, oto dewiza stowarzyszeń rewolucyjnych chińskich.

Dążą one do wytworzenia silnych, na europejską modłę zorganizowanych drużyn bojowych, starają się o najlepsze broń i gromadzą materiały wojenny. Spółczują i pomagają im wszystkie klasy narodu.

Rewolucya w Chinach dojrzewa i rozszaleć się może w najbliższej przyszłości.

S. J.

Niemcy i profesor Budiłowicz.

Prof. Kariejew zamieszcza w gazecie «R ecz» następującą notatkę:

„Bardzo liczne grupy polaków i żydów, zamieszkałych w Petersburgu, przyłączyły się do partji konstytucyjno demokratycznej i obiecały oddać jej swoje głosy podczas wyborów do Dumy. Niemcy natomiast na odwrót oddali swoje głosy i sympatyje Związkowi 30 października i my, tj. konstytucyjni demokraci, zapytywaliśmy siebie: czy niemcy przed lub też już po wyborach spostrzegą swój błąd? Obecnie istnieją wszelkie wskazówki po temu, że sympatyje niemców dla „październikowców“ zachwiały się znacznie i że rozważana jest obecnie kwestya, czy nie przenieść się do „kadetów“? Co jednak odstraszyło tak niemców od «październikowców»? Oto pomiędzy innemi Związek dnia 30 października wysunął na miejsce naczelnego jednego z zaciętych rusyfikatorów w Królestwie Polskiem i guberniach nadbałtyckich prof. Budiłowicza.

Przy sposobności zapytam naszych spółobywateli niemieckich: czy są pewni, że Związek dnia 30 go października zachowuje im jedną tylko taką niespodziankę i czy nie zaproponuje i innych jeszcze rusyfikatorów? Przecięż Związek zawarł przymierze z partją legalnego porządku, do której właśnie należy prof. Budiłowicz, a prócz niego i nie jeden z podobnych działaczy.

Depesze doniosły, że istotnie niemcy postanowili zerwać ze Związkiem dnia 30 października i przyłączyć się do „kadetów“. Z drugiej strony Związek przez astę A. Guczkowa i p. Pilenki zaczyna coraz częściej przekonywać wyborców swoich, że „idzie daleko więcej na lewo“, niż to mu przyznają jego przeciwnicy. Jest to, jak łatwo odgadnąć i jak to objaśnia prasa liberalna,

Tow. Akc. SIEMENS i HALSKE i Zakłady SIEMENS-SCHUCKERT.

Elektryczna Sygnalizacja.

Sygnalizacja przeciwpożarowa.

Sygnalizacja od rabunku.

Kontrola stróżów nocnych w fabrykach.

Telefony indukcyjne i bateryjne.

Całkowite stacje telefoniczne.

Telefony wewnętrzne dla fabryk, biur i t. p.

PRZEDSTAWICIELE:

Hordliczka i Stamirowski, Łódź,

Piotrkowska 150.

318

Telefon 422.

Warszawskie Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków ma zaszczyt zawiadomić WPP. Stowarzyszonych Członków, że **Ogólne Zwyczajne Zgromadzenie Członków** odbędzie się w dniu **19 kwietnia 1906 roku** o godzinie 3-ej po południu w Warszawie w lokalu Zarządu (Wróbla 10). W razie nieprzybycia odpowiedniej liczby Członków, przewidzianej w §§ 36 i 37 ustawy, Zgromadzenie w drugim terminie, odbędzie się w dniu 23 kwietnia 1906 r. o godzinie 7 wieczorem w Warszawie w lokalu Muzeum Przemysłu i Rolnictwa (Krakowskie Przedmieście 66). Powtórne Zgromadzenie, zgodnie z § 34 ustawy, uważane będzie za prawomocne i uchwały jego za obowiązujące, bez względu na liczbę przybyłych Stowarzyszonych oraz ilość posiadanych przez nich głosów. Przedmiotem obrad będą: 1) Sprawozdanie i budżet Zarządu i Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu i pokwitowanie Zarządu za 1905 r. 2) Zatwierdzenie budżetu na 1906 rok. 3) Wybory. 4) Zatwierdzenie przepisów Kasy Przewodności i Pomocy dla Urzędników i officialistów Towarzystwa. 5) Zatwierdzenie taryf ubezpieczeniowych. 6) Wnioski. 471-1

PAROWA FABRYKA MUSZTARDY

A. SCHWEITZER

w Warszawie, Królewska 23,

egzystująca od roku 1856, poleca wyborowy i znany ze swej dobroci towar w różnych gatunkach i cenach, w słoikach i na miarę w filii

Łódź, ulica Piotrkowska № 18. 468-3-1

ZGIERZ.

W piątek, d. 6 kwietnia nowego stylu o godzinie 10 rano odbędzie się w sądzie Okręgowym Piotrkowskim

licytacya

na nieruchomości Zakrzewskiego w Zgierzu № 73/210. Nieruchomość ta położona na rogu ulic Starego Rynku i Wodnej, składa się z placu ogólnej przestrzeni około 7200 stóp kw., trzypiętrowego domu narożnego, sklepów, oficyn i innych zabudowań. Nieruchomość ta, pierwotnie oszacowana na 11,000 rb., dziś jako na powtórne licytacji, może być sprzedana za cenę niższą od pierwotnego szacunku. Bliższych informacji zasięgnąć można u Adw. Przys. A. Żelazowskiego, Łódź, Andrzeja № 5. 470-1

ANONS.

Niniejszym mam honor zawiadomić Szan. Publiczność, iż w dniu 3 kwietnia r. b. obejmuję zarząd

Restauracji B-ci Gehlig

(Żelazna nr. 20), zaopatrzony takową w wykwinną kuchnię, oraz w wyborowe wina, koniaki, likiery: dwudziestoletnie doświadczenie oraz dokładna znajomość interesu stawiają mnie w możności zadośćuczynić najwyższemu wymaganiom Sz. Publiczności, której łaskawym względem się polecam. Z poważaniem **K. Wysocki.** Przy restauracji oddzielne gabinety. 466-3-2

Zawiadomienie.

Ogólne zebranie Kasy pogrzebowej pracowników drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej odbędzie się dnia 8 kwietnia r. b. w lokalu „Liry“ o godzinie 3 po południu przy ulicy Nawrot № 38.

O liczny udział prosi

472-3-1

Zarząd.

W łodzi „Rozwoju“, Przejazd № 8

Dział rolny

Krajowego Domu Zleceń

dla handlu, przemysłu i rolnictwa

w Warszawie, Włodzimierska 6 telef. 73,34
kupuje i sprzedaje wszelkie zboża: żyto, owies, jęczmień, groch, jęczmień i t. d., nasiona: konieczyń, seradeli, tymotki i t. d., również: otręby, makuchy i wszelkie inne przetwory.

Posredniczy w kupnie i sprzedaży majątków. Sporządza plany racjonalnej parcelacji i melioracji rolnych.

Dział bankowy załatwia najdogodniej wszelkie czynności w zakresie bankierstwa wchodzące. Współwłaściciele

Stanisław ks. Lubomirski.

Henryk Radziszewski.

Władysław hr. Tyszkiewicz.

417-5-4

W piątek d. 6 kwietnia r. b. o godzinie 8 wieczorem odbędzie się w sali hotelu Mantuffla

Ogólne zebranie

członków Łódzkiego Towarzystwa opieki nad zwierzętami. Porządek dzienny: 1) Przeczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia. 2) Zatwierdzenie sprawozdania za rok 1905. 3) Wybór prezesa. 4) Projekt powiększenia liczby członków Zarządu z 6 na 12. 5) Wybór trzech kandydatów na członków zarządu. 6) Wybór 16 opiekunów cyrkulowych. 7) wnioski członków. 453-3-2

Nie warto kupować tandetnej damskiej garderoby,

gdyż nie ma się w niej estetycznej i zgrabnej figury. Polecamy więc magazyn **Okryć i Kostymów spacerowych DRABIKOWSKIEGO**, Piotrkowska 163, gdzie roboty wykonywa się z całym gustem, stosując się ściśle do mody, z własnych i powierzonych materiałów. 459-6-1

Fosfatyna Faliere, przyjemny pokarm najodpowiedniejszy dla dzieci od 6 miesięcy do 10 lat, zwłaszcza w czasie odłączania od piersi i w okresie rośnięcia. Ułatwia żabkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości. Sprzedaj w składach aptecznych i aptekach. Ostrzegamy przed naśladowicielami. 460-18-1

POZNANIANKA.

Doskonały francuski, niemiecki i muzyka, poszukuje posady na wyjazd, demi-plac lub konwersacji na godziny. Udzielam początków tychże języków, oraz korepetycji uczniom szkoły handlowej. Oferty: „Rozwoju“ przyjmuje Admin. „Rozwoju“ 424

4 lub 5 pokoi

do wynajęcia z wodociągiem i wszelkimi wygodami od 1 lipca. Tamże do wynajęcia natychmiast 1 pokój z kuchnią i pokoje pojedyncze. Lipowa 14, obok Zielonej. 439-3-3

Robocza klacz

pięcioletnia, ciemno kasztanowata do sprzedania. Ul. Piotrkowska 215. 464-3-2

75 rubli

dnia 30 marca o godz. 9-11 rano zgłębiono, przechodząc około magistratu i ulicami przylegającymi do Starego Miasta, Piotrkowska i Główna. Uczelnego znalazcę uprzejmie uprasza się o łaskawe oddanie na ulicę Główną nr. 40, do Wrzesińskiego. 449-3-3

Buchalter

znając systematycznie prowadzenie księżek, obejmie administrację domu. Oferty proszę składać w Administracji „Rozwoju“ pod „Administrator“ 269

Przyjmuję jadrabianie pańszczych. Mikołajowska 59 m. 56, 2 piętro.

1111-d

Redaktor i Wydawca W. Czajewski.